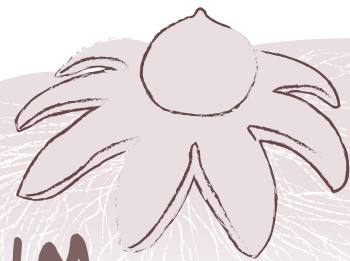

DABAS KONCERTZĀLE 2020.

ZEMESZVAIGZNE

GEASTRUM

Cits papīrs, cita tinte

Diāna Meiere, mikoloģe

PAPĪRA IZGATAVOŠANA SOLI PA SOLIM

Alternatīva no koka gatavotam papīram ir sēņu papīrs – vienkāršs un jautrs veids, kā radīt skaistu un interesantu papīru.

1. Saklapē piepes ar āmuru (10-20 labi uzsitieni), lai tās padarītu mīkstākas.
2. Izmērcē piepes ūdenī vairākas stundas vai pat dienu.
3. Kamēr mērcējas piepes, izveido papīra smeļamo formu. Nelielam koka rāmītim no vienas puses jāpiestiprina sietveidīgs audums. Otru tāda paša izmēra rāmīti atstāj bez auduma.
4. Izņem piepes un sagriez mazos gabaliņos.
5. Ieliec gabaliņus blenderī ar ūdeni un sasmalcini. Dari to tik ilgi, kamēr izveidojas viendabīga, biezenim līdzīga putriņa. Atceries! Nenobeidz blendera motoru! Spēcīgāki blenderi darbojas labāk.
6. Ielej putriņu seklā traukā, pielej ūdeni un kārtīgi samaisi. Jo vairāk ūdens pievienosi, jo šķidrāku maisījumu iegūsi, un jo plānāku papīru varēsi izveidot.
7. Sagatavo darbam smeļamo formu. Rāmītim ar audumu virsū uzliec otru rāmīti tā, lai audums ir starp abiem rāmīšiem.
8. Smeļamo formu iegremdē traukā ar maisījumu. Tad lēnām izcel un ļauj liekajam ūdenim notecēt.
9. Noliec smeļamo formu uz līdzenas virsmas un uzmanīgi noņem augšējo tukšo rāmīti. Apakšējo rāmīti ar nogulsņējušo papīra masu pārklāj ar mitrumu labi uzsūcošu audumu vai papīru.
10. Uzmanīgi apgriez formu otrādi un noņem rāmīti. Lai topošais papīrs ātrāk izžūtu un būtu gludāks, to var nopresēt ar kādu smagumu vai uzmanīgi norullēt ar mīklas rulli vai kādu citu cilindrisku priekšmetu.
11. Turpini žāvēt, kamēr papīrs sauss. Lai arī iegūtais materiāls varētu nebūt sevišķi praktisks, toties tas ir iegūts pašu rokām, ir pilnīgi dabisks un ar zināmu māksliniecisku vērtību.

TINTES IZGATAVOŠANA SOLI PA SOLIM

No ne tik senas pagātnes zināms par sēņu izmantošanu tintes izgatavošanai. Tās ir tintenes, no kurām var iegūt melnu, tintei līdzīgu šķidrumu. Ir ziņas, ka to kādreiz pievienoja tintei īpaši svarīgu dokumentu parakstīšanai, un šādas ziņas ir gan no Amerikas, gan Eiropas. Mūsdienās mākslinieki to reizēm izmanto dažādu neparastu darbu radīšanai, un neviens neliedz paeksperimentēt katram no jums!

Tinti var iegūt gan no porcelāna tintenes, gan pelēkās, gan no citām, sīkākām tintenju sugām. Šīm sēnēm raksturīga lapiņu pakāpeniska sadalīšanās, pārvēršoties par melnu šķidrumu. Tās var atrast pļavās, mežos un pat piemājas mauriņos. Tintenes aug no aprīļa līdz oktobrim.

1. Ievāc 5-10 sēņu cepurītes, un ieliec kādā stikla vai plastmasas trauciņā. Ja gribi vairāk "tintes", jāvēc vairāk sēņu cepurīšu.
2. Pagaidi 10-12 stundas kamēr melni brūnā tinte gatava. Jāsaka, ka tā ātri bojājas un diezgan ātri sāk nelabi ost. Lai to novērstu, ieteicams sēņu tinte piepilināt dažus pilienus krustnagliņu eļļas. Der arī timiāna un oregano jeb raudenes ēteriskā eļļa.
3. Lieta darīta. Var ķerties pie rakstīšanas vai zīmēšanas.

Foto: Andris Soms

Zīmējumi: Diāna Meiere